

Aprobat în BEX ARACIS

Ghidul de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat

CUPRINS

1	Introducere.....	3
2	Cadrul legislativ de funcționare privind studiile universitare de masterat	3
3	Cerințele normative pentru evaluarea externă periodică a domeniilor de masterat	4
3.1	Misiunea domeniului de studii universitare de masterat	4
3.2	Procesul de predare, învățare și evaluare	5
3.3	Resursele umane, materiale și financiare.....	5
3.4	Admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul studenților și finalizarea studiilor	6
3.5	Asigurarea internă a calității	6
4	Gradul de îndeplinire a criteriilor de performanță	7
5	Evaluarea și îndeplinirea criteriilor de acreditare a domeniului de studii universitare de masterat	7
6	Etapele metodologice privind evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat	8
7	Raportul sintetic	12

OPIS ANEXE:

Anexa 1.	Criterii, Standarde și Indicatori de performanță pentru evaluarea externă a domeniilor de studii universitare de masterat.....	13
Anexa 2	Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la nivelul fiecărui program de studii universitare de masterat	28
Anexa 3	Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării de către ARACIS.....	29

ABREVIERI UTILIZATE:

ARACIS - Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
CNC - Cadrul Național al Calificărilor
DSUM – Domeniul de Studii Universitare de Masterat
ECTS - Sistemul European de Credite Transferabile
EQAR - Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
HG - Hotărâre de Guvern
IF - Învățământ cu frecvență
IFR Învățământ cu frecvență redusă
IOSUM – Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Masterat
ISCED - Clasificarea Internațională Standard pentru Educație/ International Standard Classification of Education
MEN- Ministerul Educației Naționale
PSUM – Programul de Studii Universitare de Masterat
SNIE - Sistemul Național de Indicatori pentru Educație
SNIS- Sistemul Național de Învățământ Superior
IIS – Instituție de învățământ Superior

1 Introducere

Programele de studii universitare de masterat (PSUM) reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din Cadrul Național al Calificărilor (CNC) (ISCED 2013). Acestea au o durată de 1-2 ani și corespund unui număr minim de credite transferabile ECTS cuprins între 60 și 120.

Durata totală cumulată a ciclului I - studii universitare de licență și a ciclului II - studii universitare de masterat trebuie să corespundă obținerii a cel puțin 300 de credite transferabile ECTS.

Programele de studii universitare de masterat pot fi:

a) programe de masterat profesional, orientate preponderent spre formarea și aprofundarea competențelor profesionale area în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu de studii universitare apropiat/înruit, precum și formarea complementară pentru absolvenții de nivel de licență ai altor domenii de studii;

b) programe de masterat de cercetare, orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare pentru studiile de doctorat.

c) programe de masterat didactic, orientate preponderent spre formarea competențelor didactice.

Diploma conferită după absolvirea unui PSUM, în urma parcurgerii programului de studii și susținerii cu succes a disertației, atestă că titularii acesteia au obținut competențele, cunoștințele și abilitățile specifice uneia sau mai multor ocupații/calificări corespunzător nivelului de calificare CNC 7.

Gruparea unor PSUM într-un domeniu de studii universitare de masterat (DSUM) permite proiectarea și abordarea multidisciplinară a activităților de predare, învățare și cercetare prin utilizarea în comun a resurselor materiale și umane de care dispun universitățile, facultățile, departamentele, institutele de cercetare, Academia Romană etc., asigurând astfel studenților un parcurs educațional și de cercetare flexibil, cu multiple opțiuni.

Programele de studii universitare de masterat se pot organiza la formele de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă, cu excepția celor reglementate la nivelul Uniunii Europene. Masteratul didactic și de cercetare pot fi organizate numai la forma de învățământ cu frecvență.

2 Cadrul legislativ de funcționare privind studiile universitare de masterat

În conformitate cu Legea 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, acreditarea, respectiv evaluarea externă periodică a unui domeniu de studii universitare de masterat dintr-o universitate, împreună cu stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați în anul I și cărora li se poate acorda o diplomă de absolvire, se realizează prin Hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

Domeniile de studii universitare de masterat acreditate s-au constituit începând cu anul universitar 2013-2014. Stabilirea domeniilor de studii de masterat s-a realizat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 369/2013, din PSUM acreditate de către ARACIS, până la data de 30 iunie 2013.

Programele de studii universitare de masterat acreditate care au depășit termenul de evaluare periodică de 5 ani și care au fost incluse în domeniile de studii universitare de masterat acreditate vor fi reevaluate odată cu derularea procedurilor de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat din care acestea fac parte. Evaluarea se face în baza *Procedurii specifice de evaluare externă periodică a domeniilor universitare de masterat acreditate*, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 146 din 25.03.2014 și a procedurilor prezentate în continuare.

Potrivit legislației în vigoare, fiecare domeniu de studii universitare de masterat este evaluat extern periodic, o dată la 5 ani, în vederea menținerii acreditării, pe baza performanțelor programelor de studii de masterat acreditate în domeniu.

Evaluarea externă a PSUM încadrate în domeniul respectiv la data declanșării evaluării se realizează de către ARACIS, pe baza *Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță* ale ARACIS, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 și a prezentului Ghid.

3 Cerințele normative pentru evaluarea externă periodică a domeniilor de masterat

Programele de studii de masterat acreditate care fac parte dintr-un DSUM acreditat și care solicită evaluarea externă periodică sunt organizate și structurate astfel încât să respecte cerințele legale, la analizarea acestuia luându-se în considerare:

- a) realizarea misiunii și obiectivelor domeniului de studii de masterat;
- b) realizarea unui proces de predare, învățare și evaluare centrat pe nevoile studenților și asigurarea unor servicii suport studențești corespunzătoare, care să permită acestora obținerea rezultatelor declarate și dezvoltarea unor competențe transversale;
- c) asigurarea resurselor umane, materiale și financiare corespunzătoare;
- d) respectarea reglementărilor privind admiterea, transferul, mobilitatea studenților, parcursul și absolvirea studenților;
- e) respectarea procedurilor interne de asigurare a calității;
- f) respectarea legislației în vigoare.

3.1 Misiunea domeniului de studii universitare de masterat

Misiunea și obiectivele programelor de studii din domeniul de masterat supus evaluării trebuie să reflecte cerințele mediului socio-economic și cultural, ale angajatorilor și ale altor actori de pe piața muncii, și să aibă elemente comune care să justifice încadrarea într-un domeniu de masterat comun. Misiunea și obiectivele domeniului de masterat vor exprima astfel elementele esențiale specifice programelor de masterat încadrate în acesta.

Pot fi definite rezultate ale învățării comune pentru programele de masterat din domeniu, și care trebuie să fie în concordanță cu misiunea și obiectivele declarate. Denumirea programelor de studii de masterat trebuie să fie în concordanță cu calificările vizate.

Obiectivele comune ale programelor de studii care fac parte din domeniul de studii de masterat evaluat trebuie să aibă în vedere: misiunea universității, oportunitățile de angajare a absolvenților pe piața muncii, potențialele dezvoltări ulterioare în domeniul de studii, oportunitățile de continuare a studiilor la nivel universitar (doctorat) sau postuniversitar de către absolvenți și interesele studenților.

3.2 Procesul de predare, învățare și evaluare

Organizarea activităților de predare, învățare și evaluare trebuie să fie integrate într-o strategie didactică unitară, centrată pe nevoile și interesele studenților, care să permită acestora să atingă rezultatele învățării declarate ale programelor de studii care constituie domeniul evaluat. Metodele de predare și învățare trebuie să fie fundamentate de modele teoretice și strategii specifice psiho-pedagogiei adultului și pot include activități didactice precum: cursuri, seminare, activități de laborator, activități de tutorat, studiu individual, proiecte, studii de caz, stagii de cercetare și practică etc. Procesul de predare și învățare trebuie să fie suficient de flexibil pentru a permite niveluri diferite de pregătire a studenților și stiluri diferite de învățare.

Planul de învățământ, care se regăsește public pe site-ul instituției pentru toate programele de masterat din domeniu, trebuie să fie corect întocmit și să conțină informații relevante privind modul în care se are în vedere atingerea rezultatelor învățării declarate. El trebuie să permită alegerea unui traseu flexibil din partea studentului, prin prezența disciplinelor opționale și facultative sau a traseelor alternative. De asemenea, planul va cuprinde activități de cercetare științifică și elaborarea disertației.

Fișele disciplinelor trebuie să ofere, pentru toate disciplinele programelor de studii, informații privind: conținutul disciplinei, rezultatele învățării, metodele de predare și învățare, alocarea creditelor, metodele de evaluare, precondiții sau alte cerințe specifice programelor de studii etc.

Metodele de evaluare a rezultatelor învățării pot include: examinare orală, examinare scrisă, portofolii, rapoarte privind activitățile practice, eseuri, prezentări orale, rapoarte de cercetare, exerciții de rezolvare de probleme, postere, lucrări de artă etc. Formele de evaluare sunt alese corespunzător astfel încât să valideze îndeplinirea de către studenții absolvenți a obiectivelor de învățare declarate ale programului de studii.

IOSUM va urmări în întreaga sa activitate legată de proiectarea, derularea, evaluarea și actualizarea conținuturilor PSUM implementarea unui învățământ centrat pe student, capabil să ofere studentului experiențe de învățare de calitate.

3.3 Resursele umane, materiale și financiare

Resursele alocate programelor de studii de masterat din domeniul de studii universitare de masterat evaluat trebuie să fie suficiente pentru a asigura procese didactice și de cercetare de calitate, în concordanță cu profilul domeniului de masterat evaluat.

Laboratoarele, sălile de calculatoare și atelierele trebuie să fie dotate cu echipamente specifice necesare pentru desfășurarea activităților practice cerute de programele de studii din domeniul evaluat. Organizarea activităților cu aceste facilități trebuie să asigure, pe de

o parte, accesul în siguranță al studenților, iar, pe de altă parte, posibilitatea de a desfășura efectiv activitățile practice, în special a celor care contribuie la realizarea proiectelor, lucrărilor practice, a cercetărilor și a rapoartelor de cercetare, a lucrărilor de artă, a activităților sportive sau muzicale etc.

Infrastructura educațională trebuie să fie modernă și adaptabilă diverselor contexte și metode de predare-învățare (de exemplu: săli cu bănci și scaune mobile, săli amenajate tip „open space” etc.). De asemenea, se va urmări actualizarea constantă a dotărilor existente în laboratoare, săli de curs, de seminar, bibliotecă în conformitate cu nevoile și interesele studenților.

Personalul didactic trebuie să existe într-un număr optim și să aibă pregătirea și experiența corespunzătoare disciplinelor predate. Universitatea trebuie să dispună de un plan de formare profesională continuă care să permită cadrelor didactice, personalului tehnic și administrativ să își actualizeze cunoștințele de specialitate, psiho-pedagogice și cele cu privire la utilizarea noilor tehnologii de educație, dar și să le ofere competențe de a se adapta nevoilor dinamice ale noilor generații de studenți.

Serviciile suport pentru studenți, ce includ, dar nu se limitează la tutorat, bibliotecă și alte resurse de informare-documentare, acces la baze de date naționale și/sau internaționale, sprijin pentru identificarea locurilor de practică, trebuie să fie ușor accesibile studenților.

Trebuie să existe un buget corespunzător dimensionat care să asigure derularea programelor de studii din domeniul evaluat.

3.4 Admiterea, transferul, parcursul studenților și finalizarea studiilor

Condițiile pentru admiterea, transferul, mobilitatea și parcursul studenților, respectiv pentru finalizarea studiilor, trebuie să fie specificate în contractele de studii și făcute publice, iar rezultatele acestor procese trebuie monitorizate de instituția de învățământ superior organizatoare a domeniului de masterat (IOSUM).

Universitățile trebuie să se asigure că studenții sunt informați cu privire la condițiile de admitere și regulamentele privind parcursul lor în vederea finalizării studiilor și cu privire la drepturile și obligațiile studentului, disciplinele din planul de învățământ, serviciile puse la dispoziție de universitate, procedurile de evaluare, cuantumul taxelor, baza materială a universității și a facultății, informații despre asociațiile studențești legal constituite, modalități de acces la burse și alte mijloace de finanțare, mobilități, precum și alte facilități și subvenții acordate.

Registrele de evidență a rezultatelor studenților furnizează informații esențiale privind activitatea acestora. Trebuie să existe și să se aplice regulamente interne privind monitorizarea parcursului studenților, iar datele culese și analizate sunt utilizate pentru revizuirea și dezvoltarea programelor de studii; în particular, trebuie înregistrat numărul cazurilor de abandon și motivele care au condus la el.

3.5 Asigurarea internă a calității

Programele de studii de masterat din DSUM supus evaluării trebuie să fie susținute de politici și proceduri proprii eficiente de asigurare a calității. Sistemul managerial implementat de IOSUM trebuie să poată asigura realizarea sistematică a rezultatelor învățării și îmbunătățirea continuă a programelor de studii de masterat.

La nivelul DSUM trebuie realizate și aplicate proceduri interne de asigurare a calității, care sunt în concordanță cu politica de asigurare a calității a instituției de învățământ superior care organizează domeniul de masterat. Trebuie să existe o procedură clară și bine documentată pentru revizuirea programelor de studii la intervale regulate de timp, implicând studenți, absolvenți și reprezentanți ai angajatorilor, și utilizând toate datele relevante, inclusiv o evaluare a rezultatelor studenților în raport cu obiectivele declarate ale programului de studii și în corelație cu piața muncii.

Trebuie să existe o procedură și un instrument standard pentru colectarea feedback-ului de la studenți, pentru toate disciplinele din planul de învățământ, care să permită evaluarea comparativă și eficientă a tuturor cadrelor didactice care predau respectivele discipline. De asemenea, IOSUM va avea în vedere și o strategie de monitorizare a absolvenților și mecanisme concrete de a colecta periodic date și feedback de la aceștia.

Informațiile referitoare la toate aspectele privind desfășurarea programelor de studii, inclusiv aspectele privitoare la asigurarea calității, ar trebui să fie disponibile și publicate pe pagina web a facultăților/departamentelor care organizează respectivele programe.

Evaluarea periodică a unui domeniu de studii universitare de masterat are la bază analiza existenței și aplicării procedurilor, metodologiilor, planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor structurate unitar și care sunt comune programelor de studii de masterat încadrate în domeniu respectiv, verificarea prin sondaj a unor aspecte specifice fiecărui program de studii, și care trebuie să îndeplinească criteriile și cerințele prezentului *Ghid de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat*, în corelare cu prevederile ARACIS - *Standardele specifice privind evaluarea externă a calității academice a programelor de studii din domeniile de licență și masterat*.

4 Gradul de îndeplinire a indicatorilor de performanță

În funcție de gradul de îndeplinire a indicatorilor de performanță, prezentați în **Anexa 1** și avuți în vedere la evaluarea unui DSUM, pot fi acordate următoarele calificative:

- a. **Îndeplinit** - se acordă în cazul îndeplinirii în totalitate a criteriului;
- b. **Parțial îndeplinit** - se acordă în cazul în care criteriul nu au fost îndeplinit în totalitate, dar aspectele deficitare pot fi remediate într-o perioadă de timp care nu trebuie să depășească jumătate din perioada de evaluare periodică;
- c. **Neîndeplinit** - se acordă în cazul în care criteriul nu au fost îndeplinit sau este îndeplinit doar parțial, aspectele deficitare nu pot fi remediate într-o perioadă de timp rezonabilă.

5 Verdictes acordate ca urmare a evaluării periodice a domeniilor de studii universitare de masterat

Un domeniu de studii universitare de masterat își menține acreditarea dacă îndeplinește criteriile, standardele și indicatorii de performanță specificați în **Anexa 1**, corelate cu prevederile *Standardelor specifice privind evaluarea externă a calității academice a programelor de studii din domeniile de licență și masterat*.

În funcție de gradul de îndeplinire a indicatorilor de performanță, vor fi acordate următoarele verdictes:

- a. **Menținerea acreditării** - Acest calificativ este acordat domeniului de masterat pentru care au fost acordate calificativele „îndeplinit” sau „parțial îndeplinit”, pentru toți indicatorii de performanță. Este posibil să se formuleze recomandări de îmbunătățire. În acest caz, acreditarea este acordată pentru DSUM și toate programele de studii încadrate în acesta, pentru întreaga perioadă de acreditare.
- b. **Retragerea acreditării** - se utilizează atunci când criteriile nu au fost îndeplinite sau au fost îndeplinite parțial, iar o eventuală remediere nu ar fi posibilă într-o perioadă de timp rezonabilă. Domeniul de studii universitare de masterat nu este acreditat și toate programele de studii de masterat încadrate în acesta sunt neacreditate.

În termen de un an de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate la nivelul programelor de studii universitare de masterat/domeniilor masterale, furnizorul de educație solicită o nouă evaluare din partea agenției de asigurare a calității care a realizat evaluarea anterioară. În caz contrar, verdictul de neacreditare rămâne definitiv, conform art. 34, alin. (2) din OUG 75/2005.

6 Etapele metodologice privind evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de masterat

Această secțiune prezintă etapele pe care trebuie să le parcurgă procesul de evaluare a unui DSUM (în baza unei autoevaluări, urmată de evaluare externă) și procedurile de acreditare ale acestuia.

6.1 Instituția de învățământ superior depune o cerere la ARACIS prin care solicită declanșarea procedurilor de evaluare externă; în cerere se menționează domeniile de studii universitare de masterat pentru care se solicită evaluarea externă, precum și lista programelor de studii de masterat din fiecare domeniu.

6.2 ARACIS stabilește, pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat, programele de studii de masterat care vor fi evaluate, respectând o pondere de circa 20% din totalul programelor de masterat din domeniu.

La selectarea programelor de studii de masterat din cadrul aceluiași domeniu de studii universitare de masterat pentru care se întocmesc Rapoarte de autoevaluare se va ține seama de:

- a) locația geografică în care se realizează activitățile didactice;
 - b) forma de învățământ (IF și IFR);
 - c) limba de predare;
 - d) numărul de studenți înmatriculați;
 - e) tipul programului de studii de masterat (profesional/de cercetare/didactic)
 - f) parteneriatele cu universități/instituții (din țară sau din străinătate);
 - g) alte particularități relevante ale programelor de studii de masterat;
- precum și de opțiunea instituției de învățământ.

ARACIS comunică instituției de învățământ superior programele de studii de masterat care vor fi supuse evaluării externe, în termen de 30 de zile de la depunerea cererii de evaluare.

Evaluarea externă a programelor de studii de masterat selectate se realizează de către ARACIS, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță ale ARACIS*, și a *Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de*

studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior.

6.3 ARACIS, pe baza numărului de programe de studii de masterat pentru care se depune Raportul de autoevaluare, stabilește taxa de evaluare, în conformitate cu *Hotărârea Guvernului nr. 1731/2006 pentru aprobarea tarifelor de autorizare și acreditare pe programe de studii ale instituțiilor de învățământ superior și de evaluare externă a calității percepute de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*, astfel: pentru un program de studii de masterat taxa de evaluare se achită integral, iar pentru celelalte programe care alcătuiesc pachetul domeniului supus evaluării taxa este 50% din taxa de evaluare pentru un program de studii.

ARACIS comunică instituției de învățământ superior taxa de evaluare pentru fiecare DSUM supus evaluării, odată cu lista programelor de studii de masterat care vor fi supuse evaluării externe.

6.4 Instituția de învățământ superior depune la ARACIS un *Raport de autoevaluare* pentru evaluarea externă periodică a DSUM și stabilirea capacității de școlarizare, în termen de 90 de zile de la comunicarea listei cu programele de studii de masterat care urmează să fie evaluate integral.

Raportul de autoevaluare va fi structurat conform prezentului Ghid și va conține răspunsuri documentate la cerințele formulate în **Anexa 1**, corelate cu prevederile *Standardelor specifice privind evaluarea externă a calității academice a programelor de studii din domeniile de licență și masterat*. Rapoartele de autoevaluare ale programelor de studii de masterat selectate pentru evaluare individuală sunt parte integrantă a *Raportului de autoevaluare* al domeniului de masterat din care acestea fac parte.

Raportul de autoevaluare al domeniului de masterat va cuprinde:

- 1) descrierea misiunii și a obiectivelor de formare profesională și de cercetare ale domeniului de studii universitare de masterat;
- 2) informații cu privire la tipul și forma de învățământ (IF și IFR), pentru fiecare program de studii universitare de masterat existent în domeniul de studii universitare de masterat respectiv;
- 3) situația înmatriculării studenților pe ani de studii la toate programele de studii de masterat din DSUM supus evaluării de la acreditarea acestora sau de la ultima evaluare;
- 4) numărul maxim de studenți pe care IIS dorește să îi școlarizeze în respectivul domeniu de studii universitare de masterat, cu respectarea capacității de școlarizare pe program de studii, stabilită conform legii;
- 5) planul de învățământ pentru fiecare program de studii universitare de masterat din domeniul de masterat evaluat;
- 6) suplimentul la diplomă pentru fiecare program de studii universitare de masterat din domeniul de masterat evaluat;
- 7) informații cu privire la activitatea didactică, proiectarea și implementarea metodelor și tehnicilor de predare, învățare și evaluare centrate pe student și asigurarea unui sistem eficient de suport și de evaluare a cunoștințelor studenților, pentru fiecare PSUM din domeniul de masterat vizat;
- 8) informații cu privire la resursele de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice,

acces la baze de date, antologii etc.) pentru fiecare program universitar de studii universitare de masterat, disponibile în biblioteci, centre de resurse etc., în format tipărit și/sau electronic;

- 9) informații cu privire la activitatea de cercetare științifică desfășurată de instituția de învățământ superior în domeniul de studii de masterat și implicarea studenților în această activitate. Valorificarea cercetării realizate prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic și diseminare prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc.;
- 10) descrierea bazei tehnico-materiale, a spațiilor de învățământ și de cercetare/creație alocate domeniului de studii universitare de masterat, inclusiv a bazei materiale din alte locații geografice unde sunt acreditate programe universitare de studii de masterat;
- 11) descrierea infrastructurii hardware și software care asigură implementarea și administrarea platformelor eLearning;
- 12) informații privind personalul didactic și de cercetare/creație/formare implicat în activitățile didactice și de cercetare și de creație din domeniul de masterat, cu precizarea gradului de încărcare a personalului didactic cu activități didactice și de cercetare desfășurate în cadrul și în afara instituției de învățământ superior evaluate;
- 13) informații privind serviciile suport studențești de care beneficiază studenții înmatriculați la programe de studii din respectivul DSUM;
- 14) gradul de acoperire cu personal propriu și asociat a tuturor posturilor din statele de funcții aferente programelor de studii de masterat din domeniul evaluat;
- 15) prezentarea procedurilor interne de asigurare a calității la nivelul programelor de studii universitare de masterat, din care să reiasă existența și aplicarea politicilor și practicilor în domeniul asigurării calității, precum și eficiența și transparența acestora. Vor fi furnizate dovezi de aplicare a acestor proceduri în ultimii 3 ani, concluzii și măsuri de remediere a aspectelor defectuoase identificate;

Vor fi atașate dosarele de autoevaluare pentru programele de studii universitare de masterat selectate de către ARACIS. Dosarele vor fi întocmite în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a ARACIS*.

6.5 Departamentul de acreditare al ARACIS numește o echipă formată din 2-4 evaluatori, experți în domeniul de studii universitare de masterat evaluat, în funcție de numărul programelor de studii de masterat din respectivul domeniu. În cazul existenței în domeniul de studii universitare de masterat evaluat a programelor de studii de masterat la forma de învățământ cu frecvență redusă (FR), unul dintre evaluatori va fi din Comisia ID/ IFR.

Președintele comisiei de vizită va fi desemnat dintre membrii Comisiei de experți permanenți relevanți pentru domeniul de studii universitare de masterat supus evaluării.

Reprezentanții federațiilor asociațiilor studențești desemnează, ca evaluator, un student, care este înmatriculat la un program de studii de masterat sau de doctorat din domeniul de studii universitare de masterat evaluat.

ARACIS va ține cont de existența unei distribuții de gen echilibrate în numirea echipei de experți evaluatori.

6.6 Analiza raportului de autoevaluare – comisia de evaluare analizează raportul de autoevaluare depus de IOSUM în termen de 15 zile și poate solicita completarea acestuia cu informații suplimentare. În termen de 15 zile de la transmiterea solicitării de clarificări IOSUM furnizează informațiile solicitate.

6.7 Echipa de evaluatori realizează o vizită de evaluare la instituția de învățământ superior care a solicitat evaluarea, pentru a face verificări și constatări privind datele prezentate în raportul de autoevaluare depus, precum și privitor la alte aspecte considerate relevante. Rezultatele verificărilor vor fi consemnate de membrii echipei de evaluatori în *Fișa vizitei în vederea evaluării periodice a domeniului de studii universitare de masterat*, care va fi semnată de toți membrii echipei și de către reprezentanții instituției de învățământ superior evaluată. La întocmirea *Fișei vizitei* se vor avea în vedere datele prezentate de IIS pentru fiecare program de studii de masterat selectat pentru evaluare.

Pe baza *Fișei vizitei* și a constatărilor de la vizita de evaluare, membrii echipei de evaluatori elaborează *Raportul de evaluare*, în care propun **menținerea acreditării** sau, după caz, **neacreditarea** domeniului de studii universitare de masterat pentru care s-a solicitat evaluarea.

Raportul de evaluare trebuie să conțină pentru fiecare program de studii de masterat din domeniul evaluat un tabel centralizator în care sunt menționați principalii indicatori care definesc programele de studii de masterat, conform **Anexei 2**.

Vizita de evaluare durează trei – cinci zile, incluzând atât întâlnirile echipei de evaluare, cât și vizita la instituția de învățământ superior.

Vizita de evaluare include:

- a) o întâlnire preliminară a echipei de evaluare înainte de vizita propriu-zisă, pentru identificarea informațiilor care trebuie să fie obținute în timpul vizitei în baza Raportului de autoevaluare analizat;
- b) o întâlnire cu membri ai conducerii departamentului/ facultății/ IIS;
- c) o întâlnire cu personalul didactic universitar care desfășoară activități didactice și de suport la programele de studii de masterat din domeniul evaluat;
- d) o întâlnire cu un grup reprezentativ de studenți înmatriculați la programele de masterat din domeniu evaluat, care să includă studenți reprezentanți ai organizațiilor studențești;
- e) verificarea unor aspecte conținute în Raportul de autoevaluare, precum dotări relevante sau evidențele evaluărilor etc.;
- f) elaborarea punctului de vedere al echipei de evaluare, la finalul vizitei.

6.8 Raportul de evaluare, întocmit de comisia de experți care a efectuat vizita la instituția solicitantă, **se înaintează pentru analiză și avizare** Comisiei / comisiilor de experți *permanenți de specialitate*, relevante pentru domeniul de studii universitare de masterat supus evaluării.

Comisia de experți permanenți de specialitate ai ARACIS elaborează un raport în care se prezintă rezultatele vizitei și se propune **menținerea sau retragerea acreditării**, și care se înaintează spre analiză Departamentului de acreditare al Consiliului ARACIS și, ulterior, Consiliului ARACIS.

6.9 Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a

dezbatelor, elaborează *Raportul Consiliului ARACIS* care, pe lângă aprecierile privind calitatea predării-învățării-evaluării/cercetării/creației, conține în mod obligatoriu propuneri privind:

- a) **menținerea acreditării** pentru DSUM și pentru PSUM încadrate în respectivul domeniu la data declanșării evaluării externe, precum și *propuneri privind numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I de studii universitare de masterat* în cadrul respectivului domeniu.

Cifra de școlarizare maximă care poate fi propusă pentru anul I al unui program de studii de masterat încadrat într-un domeniu de studii universitare de masterat este de 75 de studenți, conform art. 2 (2) din HG 369/2013 pentru aprobarea Metodologiei privind acreditarea domeniilor de studii universitare de masterat pe baza programelor de studii de masterat acreditate;

- b) **retragerea acreditării** pentru DSUM și pentru PSUM încadrate în respectivul domeniu.

În termen de un an de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate la nivelul domeniului/domeniilor de studii de masterat, furnizorul de educație va solicita o nouă evaluare din partea agenției de calitate care a realizat evaluarea anterioară. În caz contrar, raportul elaborat este definitiv, conform art. 34, alin. (2) din OUG 75/2005.

Raportul Consiliului ARACIS este înaintat MEN și publicat pe site-ul ARACIS.

Lista DSUM acreditate și PSUM aferente domeniului, precum și capacitatea de școlarizare la nivel de domeniu pentru anul I sunt făcute publice prin postarea pe pagina web a ARACIS.

Termenul de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare externă periodică a unui DSUM este de maximum 6 luni de la data înregistrării cererii de solicitare a evaluării.

6.10 ARACIS realizează evaluări externe pentru stabilirea sau modificarea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați în anul I pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat și cărora li se poate acorda diplomă de absolvire.

Dacă solicitarea IOSUM în vederea modificării capacității de școlarizare a unui DSUM acreditat se face înainte de împlinirea a cinci ani de la obținerea acreditării sau a ultimei evaluări periodice, modificarea capacității de școlarizare a unor programe de studii universitare de masterat încadrate în domenii de masterat acreditate se realizează în conformitate cu *ghidul specific*.

6.11. Activități de monitorizare

În cazul în care au fost formulate recomandări în urma procesului de evaluare externă a domeniilor de master, instituțiile de învățământ superior vor depune un raport cu privire la stadiul de îndeplinire a acestora, în termen de maxim 2 ani de la evaluare.

Raportul va fi analizat în cadrul Comisiei de experți permanenți, care va analiza gradul de îndeplinire al recomandărilor și va formula concluzii în acest sens, evidențiind măsurile care trebuie implementate în continuare, dacă este cazul, precum și termenul până la care trebuie depus un nou raport.

7 Raportul sintetic

Raportul Consiliului ARACIS este însoțit de un raport sintetic al rezultatelor evaluării unui domeniu de studii universitare de masterat, al cărui conținut este conform **Anexei 3**.

Anexa 1. Criterii, Standarde și Indicatori de performanță pentru evaluarea externă a domeniilor de studii universitare de masterat

Indicatorii de performanță se corelează cu prevederile standardelor specifice privind evaluarea externă a calității academice a programelor de studii din domeniile de licență și masterat.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
A. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ	A.1 – Structurile instituționale, administrative și manageriale ESG 1.1 ESG 1.2 ESG 1.3	1. Standard a) Misiune și obiective adecvate și corelate cu misiunea instituției de învățământ superior. b) Cultura academică promovată în mod activ și consecvent, prin declarații, documente instituționale și coduri de comportament academic, valori, norme și practici, care ghidează întreaga comunitate instituțională. c) La proiectarea conținutului programelor de studii de masterat din domeniul evaluat sunt consultați reprezentanți ai studenților, absolvenților, angajatorilor și ai asociațiilor profesionale relevante. d) Sunt promovate și aplicate politici privind integritatea și libertatea academică și vigilența față de fraude academice. 2. Standard de referință e) Implementarea unor bune practici internaționale privind definirea rezultatelor	1. Misiunea și obiectivele programelor din domeniul de studii universitare de masterat sunt în concordanță cu misiunea instituției de învățământ superior care oferă programul/programele de studii de masterat în cadrul respectivului domeniu, cu cerințele educaționale identificate pe piața muncii și propun direcții inovative pentru dezvoltarea unor oferte educaționale necesare pe o piață a muncii dinamică. 2. Obiectivele declarate (competențe, sub formă de cunoștințe, abilități și atitudini) și rezultatele obținute de către studenți pe parcursul procesului de învățare, pentru toate programele de studii din cadrul domeniului de studii universitare de masterat evaluat, sunt exprimate explicit și sunt aduse la cunoștința candidaților și a beneficiarilor interni și externi. 3. Instituția coordonatoare a programelor de studii universitare de masterat din domeniul de masterat evaluat realizează consultări periodice, în funcție de dinamica cunoștințelor din domeniu, cu reprezentanți ai mediului academic, mediului socio-economic și cultural-artistic și ai pieței muncii. 4. Cerințele educaționale/profesionale formulate de mediul academic, angajatori și absolvenți au contribuit la definirea misiunii, obiectivelor și rezultatelor așteptate ale programelor de studii universitare de

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		așteptate în concordanță cu Cadrul European al Calificărilor și descrierile din portalul ESCO (https://ec.europa.eu/esco/portal/home). f) Pentru programele de studii universitare de masterat profesional/de cercetare la definirea misiunii, obiectivelor și rezultatelor așteptate sunt consultați cercetători/specialiști în domeniu din țară cu care instituția de învățământ superior are colaborări.	masterat din domeniul evaluat. Acestea sunt periodic revizuite prin consultare cu beneficiarii interni și externi, în cadrul unor întâlniri consemnate prin procese verbale, minute etc. 5. Fiecare program de studii din domeniul de studii universitare de masterat evaluat este proiectat și documentat în concordanță cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor (CNC), cu Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS) și cu Standardele specifice domeniului de masterat elaborate de ARACIS. Absolvenții programelor de studii de masterat au clar definită perspectiva pieței muncii. 6. Denumirea fiecărui program de studii universitare de masterat este în strânsă corelare cu una sau mai multe calificări și ocupații existente în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) și standardele ocupaționale aferente sau cu calificări previzionate. 7. Programele de studii universitare de masterat profesional creează premisele pentru continuarea studiilor în ciclul al treilea de studii universitare și dezvoltare profesională continuă în carieră prin studii postuniversitare, iar cele de cercetare oferă oportunități de continuare a studiilor în ciclul de studii de doctorat, prin recunoașterea unor module de studii din ciclul de masterat și stagii la universități partenere. 8. Instituția de Învățământ Superior promovează și aplică politici clare și documentate privind integritatea academică, protecția dreptului de autor și împotriva plagiatului, a fraudei și a oricărei forme de discriminare,

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
	A2. Baza materială și utilizarea infrastructurii de studiu și cercetare ESG 1.6	1. Standard a) Instituția de învățământ superior dispune de spații pentru activități didactice/aplicative/laboratoare proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele din planul de învățământ ale fiecărui program din domeniul de studii universitare de masterat evaluat, adaptate în vederea implementării unui învățământ centrat pe student. b) Instituția de învățământ superior dispune de spații de cercetare/ laboratoare de cercetare proprii sau închiriate în domeniul de studii universitare de masterat evaluat. c) Instituția de învățământ superior dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planul de învățământ al fiecărui program din domeniul de studii universitare de masterat evaluat, precum și de acces la baze de date online naționale și internaționale.	conform legislației în vigoare și Codului de etică și deontologie aprobat de Senatul universitar și utilizează mecanisme de prevenție pentru a evita încălcarea normelor de etică și integritate de către membrii comunității universitare. 1. Instituția de învățământ superior prezintă dovada privind deținerea sau închirierea spațiilor pentru activitățile didactice/aplicative/ laboratoare etc. 2. Dotarea și amenajarea sălilor/laboratoarelor didactice, a laboratoarelor de cercetare sau creație artistică și/sau a centrelor de cercetare corespund misiunii și obiectivelor asumate prin programele de studii, tipului de masterat și specificului disciplinelor din planul de învățământ, precum și implementării unor metode de predare inovative/creative, centrate pe nevoile studenților. 3. Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de spații de studiu individual sau în grup cu acces la fond de carte și periodice proprii, corespunzător disciplinelor prevăzute în planul de învățământ ale fiecărui program din domeniul de studii universitare de master evaluat. Fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50% să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute la nivel național, precum și internațional. Studenții și cadrele didactice dispun de acces constant la biblioteci

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		2. Standard de referință a) Instituția de învățământ superior are o politică clară și transparentă privind finanțarea programelor de studii de masterat, precum și în privința alocării, întreținerii și actualizării resurselor tehnico-materiale pentru fiecare domeniu de masterat. b) Laboratoarele/centrele/institutele de cercetare ale instituției de învățământ superior sunt acreditate de către organisme specifice și colaborează cu alte centre din domeniul vizat.	electronice și baze de date științifice internaționale, pe care le pot accesa atât din cadrul instituției, cât și mobil. 4. Stagiile de cercetare se pot efectua în laboratoarele și/sau în centrele de cercetare ale facultății/universității, cu condiția existenței unei dotări corespunzătoare. 5. Dotarea laboratoarelor de cercetare corespunde exigențelor temelor abordate în cadrul programelor de studii de masterat de cercetare și permite realizarea unor cercetări de anvergură pe plan național și eventual internațional. 6. Serviciile/Rețeaua ICT (Information and Communication Technology) sunt permanent actualizate, în baza unui plan strategic, iar studenții au acces la aceasta fie individual, fie în grupuri organizate, în funcție de cerințele specifice programelor de studii. 7. Pentru programele de studii cu predare în limbi străine există resurse de studiu realizate în limbile respective.
	A3. Resurse umane și capacitatea instituției de atragere a resursei umane externe instituției ESG 1.5	1. Standard a) Instituția de învățământ superior asigură personal didactic calificat cu experiență în domeniul universitar de masterat evaluat și care poate asigura transferul de competențe la nivel de programe de studii de masterat. b) Personalul didactic este angajat în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cu cerințele	1. Personalul didactic este angajat conform criteriilor de recrutare stabilite la nivel instituțional, în conformitate cu prevederile legale. 2. Cadrul didactic coordonator al domeniului de masterat asigură compatibilizarea programelor de studii din domeniu. 3. Personalul didactic este format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări (lectori universitari) sau specialiști reputați (maximum 20% din total cadre didactice implicate într-un

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		normative potrivit specificului disciplinelor din domeniul de masterat. c) Domeniul de masterat este coordonat de un cadru didactic cu experiență didactică și de cercetare/creație artistică, și competențe administrativ - manageriale. 2. Standard de referință d) Instituția de învățământ superior are proceduri de evaluare în vederea acordării gradului didactic corespunzător a specialiștilor cu experiență recunoscută în domeniul de studii evaluat în calitate de cadre didactice asociate invitate. e) Instituția de învățământ superior are criterii clare privind cooptarea specialiștilor cu reputație națională/internațională ca personal de îndrumare a lucrărilor de cercetare și finalizare a studiilor. f) Instituția de învățământ superior oferă oportunități de formare și pregătire continuă în carieră a personalului didactic și de cercetare implicat în dezvoltarea și implementarea programelor de studii de masterat.	program); titularii disciplinelor complementare trebuie să aibă titlul de doctor în domeniul disciplinelor predate. 4. Pentru acreditarea domeniilor și a programelor de studii universitare de masterat este necesară implicarea în activitățile didactice aferente fiecărui program de studii universitare de masterat a cel puțin unui cadru didactic cu titlul de profesor universitar și un a unui conferențiar universitar, titulari în universitatea organizatoare, având formarea inițială, doctoratul, abilitarea, conducere de doctorat și/sau rezultate științifice recunoscute și relevante în ramura de știință în care se încadrează domeniul de masterat evaluat. 5. Instituția de învățământ superior dispune de centre specializate și politici privind perfecționarea și progresul în carieră a personalului didactic și de cercetare care asigură activitățile de predare, îndrumare, tutorat etc. 6. Cel puțin 50% dintre cadrele care prestează activități didactice asistate integral trebuie să aibă calitatea de titular în instituția organizatoare a domeniului de masterat evaluat. 7. Cel puțin 50% dintre disciplinele din planul de învățământ asistate integral, normate în Statul de funcții potrivit formei de învățământ, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferențiar universitar. 8. Personalul didactic auxiliar care asigură suportul tehnic în laboratoarele didactice și de cercetare/creație artistică are pregătire adecvată pentru a asigura

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		g) Personalul didactic și de cercetare/ creație /formare este implicat în granturi/ contracte de cercetare naționale și internaționale/ contracte de cercetare aplicativă pentru mediul economic, social și cultural, echipe de cercetare, schimburi de bune practici, mobilități internaționale.	desfășurarea activităților practice prevăzute în planul de învățământ.
B. EFICACITATEA EDUCAȚIONALĂ	B.1 - Conținutul programelor de studii ESG 1.4	Admiterea studenților 1. Standard a) Criteriile de admitere sunt corecte, transparente, nediscriminatorii și asigură egalitatea de șanse. b) Admiterea se organizează numai la programe de studii care funcționează în conformitate cu reglementările în vigoare. 2. Standard de referință a) Criteriile de admitere au în vedere oportunități de învățare pentru o diversitate mare de studenți cu studii de licență sau echivalente atât din țară, cât și din străinătate. b) Instituția de învățământ superior organizează concurs de admitere pe bază de examen sau teste de aptitudini, în sesiuni special organizate, conform	1. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării, admiterii, transferurilor și mobilităților studenților la ciclul de studii universitare de masterat, potrivit legislației în vigoare. 2. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele profesionale ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii. 3. La nivelul universității/ facultății există o metodologie de admitere la ciclul de studii universitare de masterat, ca document distinct sau ca parte a unui regulament de admitere pentru toate ciclurile de studii din universitate. 4. Criteriile de admitere asigură o selecție corectă a candidaților, conform misiunii asumate prin programul de studii în domeniul de studii universitare de masterat și conform tipului de masterat (masterat profesional, de cercetare sau didactic). 5. Se recomandă ca studenții de la programele de masterat profesionale să fie absolvenți ai programelor de licență din aceeași ramură de științe din care face parte programul de studii universitare de masterat.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		structurii anului universitar aprobată de Senatul universității.	6. Se recomandă ca studenții de la programele de masterat de cercetare să fie absolvenți ai programelor de licență din domeniul fundamental din care face parte programul de studii universitare de masterat. 7. Rezultatele evaluării studenților și opiniile desprinse din consultările cu aceștia după primul an de studii confirmă adecvarea politicilor de admitere. 8. Admiterea/transferul studenților se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent. 9. Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, care respectă legislația în vigoare, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.
	ESG 1.2 ESG 1.3	Structura și prezentarea programelor de studii 1. Standard a) Programele de studii universitare de masterat din domeniul evaluat sunt proiectate ca structură și conținut în concordanță cu CNC, prin raportare la Cadrul European al Calificărilor (CEC) și asigură beneficiarilor atingerea obiectivelor și a rezultatelor declarate. b) Instituția de învățământ superior are definite proceduri prin care structura și conținutul programelor de studii universitare de masterat sunt proiectate, revizuite și evaluate periodic prin implicarea mediului	1. Concepția planului de învățământ al programului de studii s-a realizat cu consultarea mediului academic, a instituțiilor de cercetare, a angajatorilor, a studenților, a absolvenților și prin consultarea <i>Standardelor specifice domeniului de masterat</i> elaborate de ARACIS, pentru toate programele din domeniul de studii universitare de masterat evaluat. Se vor prezenta documente doveditoare ale consultărilor purtate. 2. Planurile de învățământ ale programelor de studii pentru fiecare promoție sunt aprobate la nivel instituțional. 3. Structura și conținutul programelor de studii, organizarea proceselor de predare, învățare și evaluare precum și cele de supervizare a cercetării sunt centrate pe dezvoltarea de competențe și contribuie prin

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		academic, instituțiilor de cercetare, angajatorilor, absolvenților și studenților. c) Curriculumul asigură studenților, prin structură și conținut, un parcurs adecvat, care conduce la dobândirea de competențe ce corespund rezultatelor declarate ale învățării. d) Planul de învățământ reflectă centrarea pe student a procesului de predare, învățare și evaluare încurajând trasee de învățare flexibile. 2. Standard de referință e) Pentru fiecare program de studii universitare de masterat curriculumul este actualizat, riguros documentat, coerent și organizat prin raportare explicită la dimensiunea națională/internațională a domeniului de studii. f) Programele de studii sunt proiectate astfel încât să permită un progres continuu al studenților pe parcursul studiilor și definesc volumul de muncă așteptat al studenților prin ECTS. g) Structura și conținutul programelor de studii sunt permanent îmbunătățite pe	adecvarea lor la atingerea obiectivelor declarate și a rezultatelor așteptate. 4. Planurile de învățământ cuprind explicit activități practice (laboratoare, proiecte, stagii de practică, activități de creație și performanță, internship etc.) și o lucrare finală de disertație prin care se atestă că fiecare student a acumulat competențele așteptate. 5. Conceperea curriculumului reflectă centrarea pe student a procesului de învățare și predare, permițând alegerea unor trasee de învățare flexibile, prin discipline opționale și facultative și încurajează astfel studenții să aibă un rol activ în procesul de învățare. 6. Modul de organizare al procesului de predare și învățare și metodele pedagogice folosite sunt evaluate periodic. 7. Structura programelor de studii încurajează o abordare interdisciplinară, prin activități care contribuie la dezvoltarea profesională și în carieră a studenților și sunt realizate astfel încât să corespundă și cerințelor educaționale formulate de către angajatori și absolvenți. 8. Conținutul programelor de studii de masterat de cercetare constituie o bază efectivă pentru studiile doctorale în domeniul evaluat. 9. Fișele disciplinelor reflectă centrarea pe student a procesului de învățare-predare-evaluare, includ activități didactice și specifice studiului individual,

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		baza unei analize de nevoi la care participă cadre didactice, angajatori, absolvenți și studenți.	precum și ponderea acestora în procesul de evaluare finală. 10. Fișele disciplinelor pentru programele de studii de masterat de cercetare științifică sunt proiectate astfel încât să asigure studenților abilități practice/de cercetare, care să le permită realizarea/ conducerea unor lucrări/proiecte de cercetare.
	ESG 1.3	Organizarea și coordonarea procesului didactic și de cercetare 1. Standard a) Procesul didactic este organizat și coordonat astfel încât să asigure realizarea misiunii, a obiectivelor și obținerea rezultatelor declarate la nivelul fiecărui program de studii universitare de masterat. b) Eficacitatea proceselor didactice la nivelul domeniului de studii universitare de masterat este periodic revizuită și evaluată intern prin implicarea unui consultant extern universității. c) Metodele și criteriile de evaluare a studenților cu privire la competențele dezvoltate sunt adecvate și permit verificarea dobândirii efective de către aceștia a cunoștințelor și abilităților declarate.	1. Pentru toate programele din domeniul de studii universitare de masterat evaluat, procesul didactic este astfel organizat încât să permită studenților dezvoltarea competențelor formulate ca rezultate așteptate ale programului de studii, în perioada legală prevăzută pentru finalizarea studiilor. 2. Timpul alocat și metodele de predare și învățare sunt adecvate conținutului disciplinelor, sunt fundamentate pe principiile psiho-pedagogiei adulților, centrate pe nevoile studenților, asigură dezvoltarea competențelor declarate și prezintă un echilibru între activitățile față în față și cele de studiu individual. 3. Procesul didactic este astfel organizat încât să dezvolte abilități de studiu individual și dezvoltare profesională continuă. 4. Rezultatele analizelor referitoare la calitatea predării, învățării și evaluării studenților confirmă adecvarea metodelor de predare și evaluare utilizate. 5. Metodele și criteriile de evaluare a competențelor dobândite (cunoștințe și abilități) de către studenți sunt explicit incluse în fișele disciplinelor și sunt adecvate

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		1. Standard de referință a) Instituția de învățământ superior este organizatoare de studii universitare de doctorat în acele domenii în care are organizate programe de studii universitare de masterat de cercetare acreditate existând suficientă experiență în abordarea cercetării științifice în domeniu. b) Instituția de învățământ superior este organizatoare de studii postuniversitare în acele domenii în care are organizate programe universitare de masterat profesional. c) Parcursul academic al studenților în situație de risc este monitorizat, existând programe de sprijin care au ca obiectiv prevenirea abandonului universitar.	conținutului disciplinelor și a rezultatelor așteptate. Mecanisme de contestare a evaluării competențelor și abilităților sunt publice și oferă garanții studenților privind o reevaluare obiectivă. 6. În procesul de evaluare a activității de practică/ creație artistică/ cercetare științifică se ține cont de aprecierile tutorelui de practică/ îndrumătorului științific din entitatea/organizația în care s-a desfășurat respectiva activitate. 7. Tematica pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor (disertația) poate conține subiecte propuse și/sau formulate în colaborare cu mediul științific, mediul socio-economic și cultural. 8. Eficacitatea evaluării cunoștințelor/abilităților și legătura cu rezultatele declarate ale instruirii sunt periodic monitorizate și evaluate. 9. Există programe de stimulare și recuperare a studenților cu dificultăți în procesul de învățare, a studenților netradiționali sau a celor aflați în situație de risc. 10. Un număr suplimentar de credite poate fi alocat pentru activitățile extracurriculare ale studenților, cu condiția existenței unui mecanism de evaluare și recunoaștere academică a abilităților și aptitudinilor dobândite.
	B2. Accesibilitatea resurselor educaționale	Resurse de învățare și servicii suport 1. Standard	1. Unitatea de învățământ supusă evaluării dispune de bibliotecă cu fond de carte actualizat și periodice relevante în domeniul specializării în care se organizează învățământul la nivel de masterat.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
	ESG 1.6	a) Programele de studii universitare de masterat dispun de resurse de predare și învățare actualizate care asigură suportul educațional tuturor studenților, pentru întreaga perioadă de studii. b) Suportul studenților este asigurat de resurse educaționale, de creație artistică și de cercetare relevante pentru domeniul de studii de masterat evaluat. c) Programele de studii universitare de masterat de cercetare prevăd stagii de cercetare fundamentală și aplicativă de calitate, desfășurate în laboratoare proprii sau în colaborare cu angajatori sau institute de cercetare. d) Pentru sprijinirea studenților, IOSUM oferă spații de cazare și de cantină adecvate. 2. Standard de referință a) Activitățile de învățare, creație artistică și de cercetare cuprind și stagii de studiu sau de cercetare la institute partenere din țară sau din străinătate, facilitând mobilitatea studenților și a cadrelor didactice.	2. Disciplinele din planul de învățământ sunt acoperite cu bibliografia didactică necesară (tratate, manuale, îndrumare, note de curs, suporturi de curs) la dispoziția studenților, în format electronic și în număr suficient de exemplare tipărite. 3. Universitatea/facultatea care organizează programele de studii universitare de masterat asigură studenților acces electronic la baze de date internaționale specifice domeniului de studii universitare de masterat. 4. Stagiile de practică/cercetare/creație se desfășoară pe baza unor acorduri de colaborare cu agenți socio-economici, instituții, organizații non-profit cu activități de producție, proiectare, cercetare, și creație cultural-artistică, după caz, relevante pentru domeniul de studii universitare de masterat. 5. Pentru programele de studii universitare de masterat cu predare în limbi străine, universitatea/ facultatea pune la dispoziția studenților resurse de studiu și materiale relevante în limba de predare. 6. Instituția de învățământ superior oferă studenților sprijin relevant pentru procesul de învățare: îndrumare privind studiul, consiliere în carieră, consultanță și asistență psihologică și educațională, asistență socială, tutorat etc. 7. Există resurse educaționale digitale și activități de suport on-line, implementate pe platforme e-Learning.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
	B3. Rezultatele învățării ESG 1.3	Valorificarea calificării universitare obținute 1. Standard a) Rezultatele studiilor și cercetărilor studenților masteranzi sunt valorificate prin publicare la simpozioane, conferințe și reviste relevante domeniului. b) Absolvenții au capacitatea de a se angaja în domeniul de competență al calificării universitare pentru ocupațiile existente în COR, conform Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior. c) Absolvenții au capacitatea de a se angaja în alte domenii decât domeniul de competență al calificării universitare, pe baza competențelor transversale dobândite în cadrul programului de studii universitare de masterat. d) Absolvenții pot valorifica rezultatele învățării prin continuarea studiilor universitare în țară sau străinătate. 2. Standard de referință a) Instituția de învățământ superior a definit standarde de calitate minimale și de excelență pentru elaborarea lucrării de disertație, pe care le operaționalizează periodic și le face publice.	1. Cunoașterea științifică generată în cadrul programelor de studii de masterat în ultimii 5 ani se evaluează luându-se în considerare, după caz: a) publicațiile studenților în reviste relevante domeniului; b) comunicări științifice, participări artistice sau sportive la manifestări naționale și internaționale; c) alte rezultate ale studiilor relevante domeniului (proponeri de brevete, studii de caz, patente, produse și servicii, studii parametrice de optimizare, produse culturale, produse artistice, competiții sportive etc.); d) contribuții la cercetarea integrată în rețele de cercetare națională sau internațională; e) comunicări științifice ale studenților realizate/publicate împreună cu cadre didactice sau cercetători. 2. Numărul de absolvenți ai programelor de studii universitare de masterat din domeniul evaluat angajați în mediul academic sau cel socio-economic, cultural-artistic și sportiv în domeniul de studii, la un an de la absolvire, raportat la numărul de studenți neangajați la începutul studiilor universitare de masterat în domeniul. 3. Numărul de absolvenți ai programelor de studii universitare de masterat din domeniul evaluat angajați în mediul academic sau socio-economic, cultural-artistic și sportiv în alte domenii decât domeniul de studii, la un an de la absolvire, raportat la numărul de studenți neangajați la începutul studiilor universitare de masterat.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
			4. Crearea progresivă a unei baze de date cu lucrările de disertație susținute în ultimii ani. Lucrările în extenso vor fi menținute în baza de date cel puțin 5 ani. 5. Numărul de absolvenți ai programelor de studii universitare de masterat care își continuă studiile prin programe de doctorat, raportat la numărul de absolvenți în domeniul de masterat în ultimele 5 promoții, indiferent de școala doctorală (proprie sau externă).
	B4. Activitatea de cercetare științifică (Criteriu aplicabil programelor se studii universitare de masterat de cercetare)	1. Standard a) Cercetarea științifică realizată în cadrul programelor de studii universitare de masterat de cercetare din domeniul de masterat evaluat este valorificată prin publicații relevante pentru domeniul de studii, prezentări la congrese și simpozioane sau în cadrul unor manifestări științifice relevante. b) Activitățile desfășurate în cadrul programelor de studii universitare de masterat contribuie la orientarea către mediul de angajare al studenților și în spiritul diseminării rezultatelor științifice. 2. Standard de referință a) Instituția de învățământ superior are capacitatea de a desfășura activități de cercetare fundamentală și aplicativă.	1. Există planuri de cercetare la nivelul facultăților/departamentelor coordonatoare ale programelor din domeniul de studii universitare de masterat evaluat, ce includ teme de cercetare relevante pentru domeniul de studii universitare de masterat. 2. În domeniul de studii universitare de masterat supus evaluării se organizează periodic de către instituție sesiuni științifice, simpozioane, conferințe etc. la care participă și studenții, iar contribuțiile acestora sunt diseminate prin publicații relevante. 3. Instituția de învățământ superior face dovada existenței unor parteneriate reale cu mediul economic, social și cultural în domeniul de studii universitare de masterat evaluat, cât și cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, care asigură cadrul de dezvoltare și realizare a unor cercetări fundamentale sau aplicative.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
	B5. Activitatea financiară a organizației	Buget și contabilitate 1. Standard a) Universitatea asigură sustenabilitatea financiară și demonstrează că dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe care le alocă pentru a realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele declarate. 2. Standard de referință a) Activitățile de cercetare științifică din cadrul programelor de studii de masterat de cercetare dispun de resurse financiare suficiente pentru a realiza obiectivele propuse.	4. Studenții sunt informați despre implicațiile legale ale activității de cercetare și a codurilor de etică și deontologie în cercetare. 1. Resursele financiare disponibile sunt adecvate și asigură că obiectivele programelor de studii de masterat pot fi realizate. 2. Universitatea/facultatea/departamentul asigură suportul financiar adecvat dezvoltării cercetărilor prevăzute în curriculumul programelor de studii universitare de masterat de cercetare din domeniul de masterat evaluat.
C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII	C1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității ESG 1.1	Structuri și politici/ procese pentru asigurarea internă a calității 1. Standard a) Instituția de învățământ superior are un sistem de management și de luare a deciziei eficiente privind asigurarea internă a calității în vederea menținerii obiectivelor și a rezultatelor așteptate la programele de studii universitare de masterat. b) Proceduri privind evaluarea și perfecționarea activității personalului	1. Instituția de învățământ superior aplică politica asumată privind asigurarea calității și dovedește funcționarea structurilor și mecanismelor de asigurare a calității. 2. Programele de studii universitare de masterat sunt evaluate periodic privind următoarele aspecte: nevoi și obiective identificate pe piața muncii, procese de predare-învățare-evaluare, resurse materiale și umane, concordanța dintre rezultatele declarate ale învățării și metodele de evaluare ale acestora, rezultate privind progresul și rata de succes a absolvenților, rata de angajabilitate a absolvenților în domeniul studiat,

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
		didactic și auxiliar implicat în programele de studii universitare de masterat. c) Proceduri eficiente și transparente de evaluare a rezultatelor așteptate ale învățării, cercetării și implicării sociale. d) Proceduri eficiente și relevante de colectare și integrare al feedback-ului studenților cu privire la conținutul și modul de desfășurare al procesului de învățare și cercetare. 2. Standard de referință a) Există mecanisme de evaluare internă privind asigurarea funcționalității structurilor de asigurare a calității educației, conform legii. b) Programele de studii sunt periodic monitorizate, revizuite și actualizate ca parte a activităților de management al calității.	existența unui sistem de management al calității în scopul asigurării continuității și relevanței. 3. Procesul de monitorizare a opiniei studenților este adecvat din punctul de vedere al relevanței informației colectate, al ratei de răspuns precum și al măsurilor de îmbunătățire (identificate și implementate). 4. Rezultatele monitorizării opiniei absolvenților asupra procesului de învățare din perioada studiilor universitare sunt utilizare în procesul de îmbunătățire continua a programelor de studii de masterat. 5. Rezultatele monitorizării opiniei angajatorilor cu privire la pregătirea absolvenților sunt utilizare în procesul de îmbunătățire a programelor de studii. 6. Monitorizarea opiniei studenților cu privire la procesul didactic confirmă eficiența acestuia și a serviciilor suport oferite. 7. Instituțiile de învățământ superior/ Facultățile organizatoare a programelor din domeniul de studii universitare de masterat oferă informații publice complete, actualizate și ușor accesibile, asupra obiectivelor programelor de studii și curriculumul, calificările și ocupațiile vizate, politicile de predare-învățare și evaluare, resursele de studiu existente, rezultatele obținute de absolvenți precum și asupra sistemului de management a calității.

DOMENII	CRITERII	STANDARDE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
			8. Rezultatele procesului de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii, a opiniei absolvenților angajați și a angajatorilor cu privire la pregătirea pe parcursul studiilor universitare confirmă valoarea calificării obținute, adecvarea obiectivelor și rezultatelor așteptate ale programului de studii în raport cu nevoile pieței muncii.

Anexa 2 Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la nivelul fiecărui program de studii universitare de masterat

Indicator	Descriere
1. Titlul programului de studii universitare de masterat (profesional/de cercetare/didactic)	
2. Durata studiilor la programele de masterat (semestre)	
3. Numărul total de credite obligatorii (ECTS)	
4. Durata unui semestru privind activitatea didactică *(săptămâni)	
5. Numărul minim de ore de activitate didactică pe săptămână (asistate integral)	
6. Numărul de activități didactice din planul de învățământ pentru întreg ciclu de studii (nr. ore)	
7. Numărul de discipline de predare (cu excepția practicii) dintr-un semestru (min./max.)	
8. Numărul de credite alocate unei discipline (min./max.)	
9. Durata practicii (practică profesională/practică de cercetare) (nr. ore)	
10. Durata practicii pentru elaborarea disertației (nr. ore)	
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea disertației (ECTS)	
12. Raportul dintre numărul orelor pentru aplicații și numărul orelor pentru curs	
13. Ponderele numărului examenelor în numărul total al evaluărilor finale (%)	
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile semestriale de examene	
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunea de restanțe	

16. Numărul maxim de studenți pe serie	
17. Numărul de studenți dintr-o grupă /subgrupă	
18. Raportul dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care predau la program	
19. Rata de absolvire a programului de studii ultimele 3 promoții	

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea disertației

Anexa 3 Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării ARACIS

	Denumire /Indicatori	Observații
1.	Instituția de învățământ superior (denumire în limba română și în engleză)	
2.	Domeniul de studii universitare de masterat evaluat (denumire în limba română și în engleză)	
3.	Lista programelor de studii universitare de masterat din domeniu (denumire în limba română și în engleză)	1. 2. 3.
4.	Numărul de studenți înmatriculați la programele de studii de masterat din domeniu	1. 2. 3. ...
5.	Numărul de cadre didactice care predau la programele de studii de masterat din domeniu, din care titulari	1. 2. 3. ...
6.	Diplomă eliberată	
7.	Nivelul de calificare conform CNC	
8.	Obiectivele comune ale programelor de studii de masterat din domeniu	
9.	Durata de școlarizare (exprimată în număr de semestre)	1.

		2.
		3.
		...
10.	Numărul total de credite ECTS	1.
		2.
		3.
11.	Scurtă descriere a calificărilor vizate pe domeniu	
12.	Verdict - Menținerea acreditării / neacreditare (în limba română și în engleză)	
13.	Modificări solicitate în vederea reanalizării domeniului	
14.	Acreditat de ARACIS la data de.....	
15.	Echipa de evaluatori ARACIS:	
16.	Perioada vizitei de evaluare	

Tabel centralizator termene activități de evaluare periodică domenii de masterat

Nr. Crt.	Etapă	Termen	Termen cumulativ (zile)
1.	Instituția de învățământ superior depune o cerere la ARACIS prin care solicită declanșarea procedurilor de evaluare externă	-	0
2.	ARACIS comunică instituției de învățământ superior programele de studii de masterat care vor fi supuse evaluării externe. ARACIS comunică instituției de	15 de zile de la depunerea cererii de evaluare	15

	Învățământ superior taxa de evaluare pentru fiecare DSUM supus evaluării.		
3.	Instituția de învățământ superior depune la ARACIS un <i>Raport de autoevaluare</i> pentru evaluarea externă periodică a DSUM și stabilirea capacității de școlarizare	90 de zile de la comunicarea listei cu programele de studii de masterat care urmează să fie evaluate integral.	105
4.	Departamentul de acreditare al ARACIS numește o echipă formată din 2-4 evaluatori, experți în domeniul de studii universitare de masterat evaluat, în funcție de numărul programelor de studii de masterat din respectivul domeniu.	15 zile de la depunerea raportului de autoevaluare	120
5.	Comisia de evaluare analizează raportul de autoevaluare depus de IOSUM și poate solicita completarea acestuia cu informații suplimentare.	15 zile de la numirea echipei	135
6.	IOSUM furnizează informațiile solicitate.	15 zile de la transmiterea solicitării de completare	150 zile
7.	Echipa de evaluatori realizează o vizită de evaluare la instituția de învățământ superior	15 zile de la primirea info	165 zile
8.	Analiza în comisia de specialitate, în departamentul de acreditare și în Consiliu	15 zile de la depunerea raportului de vizită	180 zile
	Termenul de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare externă periodică a unui DSUM este de maximum 6 luni de la data înregistrării cererii de solicitare a evaluării		